

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם

ביאור בדרך אפשר

השלישי, הנצחי הוא עומד מוכן
למעלה³⁰, וברגע פמימרא
במשך הזמן הדרוש לאמירת המלה
"רגע", היינו במהירות גדולה מאד
ירד למטה, במהרה פמימנו
ממש.

ההתעסקות בלמוד התורה וקיום המצוות נזכה
במהרה פמימנו ממש לבנין בית המקדש
השלישי בגאולה האמתית והשלמה על-ידי
משיח צדקנו, דהמקדש הוא עומד מוכן
למעלה³⁰, וברגע פמימרא ירד למטה, במהרה
פמימנו ממש.

שעל-ידי ההתעסקות בלמוד
התורה וקיום המצוות נזכה
במהרה פמימנו ממש לבנין
בית המקדש השלישי בגאולה
האמתית והשלמה על-ידי
משיח צדקנו, דהמקדש
למעלה³⁰

(30) ראה זה"ג שם. מקומות שנשמנו בלקו"ש ח"י ע' 418.

המשך ביאור למסכת כתובות ליום רביעי עמ' א

ולא אמרה כן, אלא קאמרה נאנסתי, שזו טענה גרועה יותר, דקא
פסקלה נפשה מכהונה, משום הכי - מכח מיגו זה קאמר רבן גמליאל
דמיהימנא - שהאשה נאמנת שנאנסה לאחר האירוסין. ועל זה
שנינו במשנתנו דקאמר רבי יהושע לרבן גמליאל, פהאי מגו דהקא
- במיגו זה המבואר במשנתנו, שהיה המוחזק בשדה יכול
לשתוק, מדינא קף - אני מודה לדברך שהוא נאמן, אבל פהוא
מגו דהתם, שיכלה לטעון מוכת עץ אני תחתך, פליגנא עליון -
חלוק אני עליך, שאינה נאמנת במיגו זה.
הגמרא מבררת את טעמו של רבי יהושע. שואלת הגמרא: מפדי -
הרי האי מגו והאי מגו - במשנה לעיל יש לאשה מיגו, ובמשנתנו
יש למוחזק בקרקע מיגו, ואם כן מאי שניא - במה שונה לדעת רבי
יהושע האי מגו פהאי מגו, שלעיל אינו מאמינה, וכאן הוא מאמינו.
מבאר הגמרא: הקא, לגבי המוחזק בשדה, אין 'שור שחוט' לפניך,
התם הרי שור שחוט לפניך, ולשון משל היא, כלומר, המקרה של
המשנה לעיל דומה לאדם שהיה לו שור חי ומצאו כשהוא שחוט,
שהוא מתעורר מעצמו לברר מי שחטו, וכך אדם זה שנשאה
כתבולה ומצאה בעולה מתעורר לברר מתי נבעלה, ואין האשה
נאמנת בדבריה שנבעלה לאחר האירוסין במיגו שהיתה אומרת
מוכת עץ אני, כיון שיתכן שלא חשבה על טענה זו, או שמא
מתחילה הערימה וטענה שנאנסה כדי שנאמינה במיגו שהיתה
אומרת שהיא מוכת עץ. מה שאין כן בנידון של משנתנו, שלא היו
עוררים על החזקת אותו אדם בשדהו, והיה יכול לשתוק
ולהישאר מוחזק בה, ואף על פי כן הודה מרצונו ששדה זו היתה
בתחילה של אבי אותו אדם וקנאה ממנו, בזה מודה רבי יהושע
שיש להאמינו, כיון שאם לא היו דבריו אמת, לשם מה בא הודה
בפני הבן ששדה זו היתה של אביו, והרי לא היה שם שום דבר
המערער את חזקתו.

***

שנינו במשנתנו: 'אם יש עדים שיצאת בהינומא וראשה פרוע,
כתובתה מאתים', ומשמע שאם לא הביאה עדים, אינה נאמנת
וכתובתה מנה. מקשה הגמרא: וינין דרוב נשים כשהן בתולות הן
נישאות, כי לא אתו עדים מאי הוי - מה בכך שלא הביאה האשה
עדים, והרי יש ללכת אחר הרוב ולומר שאף היא נישאה כשהיא
בתולה, ותיטול מאתים.
מתרצת הגמרא: אמר רבינא, משום דאיבא למימר - שיש לדחות
ראיה זו של רוב, כי אמנם רוב נשים בתולות נישאות, ומיעוט
הנשים נישאות כשהן אלמנות, ומכל מקום אין הרוב מועיל, כיון
שכל הנשאות כשהיא בתולה, יש לה קול - מתפרסם הדבר, שיצאה
בהינומא,

הגמרא מנסה לבאר באופן אחר את לשון 'ומודה רבי יהושע'
שבמשנתנו: ואלא אהא - על המשנה השנויה קודם לכן (ג).
הנושא את האשה בחזקת בתולה, ומצאה בעולה, היא אומרת לא
נבעלתי לאדם, אלא מוכת עץ אני, והוא אומר, לא פי - שמא אין
האמת כדברייך אלא דרוסת - בעולת איש את קודם שאירסתך,
והנידון הוא לענין כתובתה, שרבן גמליאל ורבי אלעזר אומרים,
נאמנת. ורבי יהושע אומר, לא מפייה אנו חיי, ולגבי זה שנינו כאן
שרבי יהושע מודה במקום שיש לאדם 'פה שאסר'.
דוחה הגמרא גם ביאור זה: אף התם, מאי מגו איבא, ומבאר
הגמרא את שאלתה, בשלמא לרבי אלעזר (ש) דאמר שמשנה זו
סוברת כחכמים (א), שמוכת עץ כתובתה מנה, והנידון בין הבעל
לאשה הוא פ'מנה' ו'לא בלום', כלומר, האשה תובעת מנה כדין
מוכת עץ, והבעל אומר שאין לה כלום, כיון שהטעתו ואמרה
שבתולה היא, ומקח טעות הוא, אכן אפשר לבאר שטעם
נאמנותה שם הוא במגו דאי פניא אמרה 'מוכת עץ אני תחתך' -
נעשיתי מוכת עץ לאחר שאירסתני, ואית לה מאתים - וכתובתי
מאתים, כיון שבעת הקדושין הייתי בתולה, וכבר התחייבת לי
מאתים בכתובתי, והיא לא אמרה כן, אלא קאמרה מעיקרא הייתי
מוכת עץ, קודם האירוסין, דלית לה - ומודה שאין לה אלא מנה,
ולפיכך פהימנא - היא נאמנת, שהרי אילו רצתה היתה משקרת
ומקבלת מאתים, ורבי יהושע אינו מאמינה במיגו זה. ויש לבאר
שלגבי מחלוקת זו אמרה משנתנו שמודה רבי יהושע במקום שיש
'פה שאסר', שנאמן. אלא לרבי יוחנן דאמר שמשנה זו סוברת כרבי
מאיר, שמוכת עץ כתובתה מאתים, וטענותיהם פ'מאתים' ו'מנה',
שהאשה תובעת מאתים כמוכת עץ, והבעל טוען שחייב לה רק
מנה כיון שבעולה היא, אם כן מאי מגו איבא, והרי אין לה שום
טענה טובה יותר שיכלה לטעון, ובמצא שאין מחלוקתם שייכת
כלל לדין מיגו, ולא שייך לומר שלגבי מחלוקת זו שנתה משנתנו
'ומודה רבי יהושע'.

מסיקה הגמרא: אלא הודאת רבי יהושע השנויה במשנתנו, אהא
- נאמרה על משנה זו, שרבי שנינו בה (ב), הנישא את האשה
בחזקת בתולה, ולא מציא לה פתולים, היא אומרת משארסתני -
לאחר שארסתני נאנסתי, ונסתתפה שדהו, כלומר מזלו של הבעל
גרם לכך שנאנסתי כשהייתי ברשותו, והוא אומר, לא פי - איני
מאמין לדברייך, אלא שמא עד שלא אירסתך - קודם שארסתך
נבעלתי. רבן גמליאל ורבי אלעזר אומרים, נאמנת, ורבי יהושע אומר,
לא מפייה אנו חיי, ואינה נאמנת. וטעמו של רבן גמליאל
המאמינה, דמגו דאי פניא אמרה - מתוך שאם היתה רוצה לשקר
היתה יכולה לומר מוכת עץ אני תחתך, שזו טענה טובה יותר,
דבעטנה זו לא קא פסקלה נפשה מכהונה - אינה נפסלת מכהונה,